

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Організація діяльності інклюзивно-ресурсних центрів»			
		Статус дисципліни: нормативна			
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка				
Спеціальність	016.02 Спеціальна освіта (Корекційна психопедагогіка)				
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка і логопедія)				
Рівень вищої освіти	I бакалаврський				
Форма навчання	денна				
Курс	1				
Семестр	2				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			18	
	Практичні/семінарські			18	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			54	
Семестровий контроль	екзамен				
Викладач	Дорошенко Олена Миколаївна, канд.пед.наук, кафедра педагогіки та спеціальної освіти				
Контактна інформація	Olena-doroshenko@ukr.net				
Кафедра	педагогіки та спеціальної освіти				
Факультет	педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання	<p>Курс розрахований на сучасні досягнення в галузі спеціальної освіти, особливості організації роботи логопеда та вчителя-дефектолога як в загальноосвітніх закладах так і в приватних.</p> <p>Відповідає на питання встановлення закономірностей та особливостей навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для дітей з інтелектуальними розладами та порушеннями мовленнєвого розвитку; використання різних спеціальних технічних засобів, які допомагають дітям із порушеннями в їх пізнавальній діяльності та встановленні контакту з оточуючим світом; застосування міждисциплінарних та системних підходів; визначати ефективні шляхи та засоби навчально-виховного процесу; виявляти особливості та шляхи покращення життя та діяльності дітей із психофізичними порушеннями в соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах). Дисципліна займає значуще місце серед різних курсів в освітній програмі</p>				
Мета	Підготовка фахівців, здатних до аналізу організаційних засад діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, соціального контексту проблем дітей з особливими освітніми потребами.				

Компетентності

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності спеціальності

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організувати освітньокорекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність реалізувати персональні підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-17. Здатність до розуміння цінності різноманіття особистості як

	<p>однієї з умов забезпечення прогресу в розвитку дитини з психофізичними порушеннями; здійснення інклюзивного навчання на основі визначення актуального і потенційного рівня розвитку дитини; уміння добирати і застосовувати корекційні методи, засоби і прийоми роботи, адаптувати та модифікувати зміст навчального матеріалу для задоволення особливих освітніх потреб дітей з порушеннями психофізичного розвитку; забезпечення дружньої та безпечної атмосфери для інклюзивного навчання; розуміння цінності спільної роботи з батьками і сім'ями як важливого ресурсу для навчання учнів з порушеннями розвитку</p>	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН3 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань</p> <p>РН4 Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p> <p>РН5 Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів</p> <p>РН6 Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.</p> <p>РН8 Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність</p> <p>РН13 Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.</p> <p>РН19 Мати навички співпраці з батьками дітей з особливими освітніми потребами, особами, які їх замінюють, фахівцями інших галузей (медиками, психологами, логопедами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями) в рамках міждисциплінарної команди на основі принципів толерантності, діалогу і співробітництва.</p>	
<p>Програма дисципліни</p>	<p>1. Організаційний аспект утворення інклюзивно-ресурсних центрів</p> <p>Статус, завдання та функції ІРЦ. Алгоритм утворення ІРЦ. Схеми управління діяльністю ІРЦ. Основні принципи діяльності ІРЦ. Джерела фінансування ІРЦ.</p> <p>Методичні рекомендації щодо проведення конкурсу на заміщення вакантних посад директора ІРЦ. Методичні рекомендації щодо проведення конкурсу на заміщення вакантних посад педагогічних працівників ІРЦ.</p> <p>Статут фахівців ІРЦ. Посадові інструкції фахівців ІРЦ. Етичні вимоги до фахівців ІРЦ.</p> <p>Документація ІРЦ: річний план роботи ІРЦ; річний план роботи фахівців ІРЦ; щотижневі графіки роботи ІРЦ та фахівців ІРЦ; звіти фахівців ІРЦ про результати надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами; журнал обліку заяв; журнал обліку висновків про комплексну оцінку; журнал обліку консультацій; реєстр дітей, які пройшли комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсному центрі; реєстр фахівців, які надають психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами; реєстр закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти; особові справи дітей, які пройшли комплексну оцінку.</p>	

Міжвідомча співпраця ІРЦ

Партнери ІРЦ в реалізації прав дітей з ООП на якісну освіту: місцеві органи в іконавчій владі та органи місцевого самоврядування; заклади освіти (команди і психолого-педагогічного супроводу дитини у закладі загальної середньої та дошкільної освіти, а також психолого-педагогічні комісії спеціальних закладів в загальній середній освіті); заклади охорони здоров'я; заклади (установи) соціального захисту; служби у справах дітей; громадські об'єднання. Напрями взаємодії команди супроводу та інклюзивно-ресурсного центру. Особливості укладання угод про співпрацю.

Вимоги до оснащення кабінетів ІРЦ

Примірний перелік наповнення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів та їх матеріально-технічне забезпечення: приймальня; кабінет директора; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення мовлення; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення зору; кабінет для надання психолого-педагогічної допомоги дітям, які мають порушення слуху; кабінет для надання допомоги дітям з порушеннями розумового розвитку; кабінет практичного психолога; ресурсна кімната; кабінет для спільних засідань педагогічних працівників ІРЦ; кабінет ЛФК; кабінет медичної сестри; кабінет для обслуговуючого персоналу; технічні приміщення.

Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дітей віком від 2-х до 18-тироків

Підготовка матеріалів для проведення комплексної оцінки.

Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини. Основні етапи проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини. Планування комплексної оцінки. Інформування про проведення оцінки.

Основні напрями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку: оцінка фізичного розвитку дитини (визначення рівня загального розвитку дитини, її відповідності віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування тощо); оцінка мовленнєвого розвитку дитини (визначення рівня мовленнєвого розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури); оцінка когнітивної сфери дитини (визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага, увага); оцінка емоційно-вольової сфери дитини (виявлення здатності дитини до вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин); оцінка освітньої діяльності дитини (визначення рівня сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до навчальної програми або основних критеріїв формування вмінь та навичок дітей дошкільного віку).

Засідання фахівців ІРЦ з комплексної оцінки. Інформування батьків та передача їм Висновку.

Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методик WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD

Особливості використання методик WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD: визначення сильних та слабких сторін у розвитку дитини, спрямування освітнього процесу на максимальну реалізацію здібностей дитини з ООП; забезпечення наступності у розвитку при зміні різних рівнів закладів освіти; побудова стратегії підготовки дитини до вступу до закладів вищої освіти; досягнення взаєморозуміння між закладами освіти, батьками та дітьми тощо; створення індивідуальної програми розвитку дитини та розроблення програмно-навчальних матеріалів для дітей з особливими освітніми потребами..

Психоосвітній профіль за методикою TEACCH.

WISC-IV як стандартизована методика для вимірювання інтелекту. Скринінгова шкала розладів аутичного спектру CASD. Методика PEP-3. Connors-3 – т

ест для визначення синдрому дефіциту уваги та гіперактивності.
Особливості оцінювання мовленнєвого розвитку дитини.

Особливості оформлення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини

Особова справи дитини з ООП; письмова заява батьків (одного з батьків) або законних представників дитини та/або її особистої заяви (для дітей віком від 16 до 18 років) щодо проведення комплексної оцінки, а також надання письмової згоди на обробку персональних даних дитини; документи, що посвідчують особу батьків (одного з батьків) або законних представників; свідоцтво про народження дитини; індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю (у разі інвалідності); форма первинної облікової документації № 112/0 «Історія розвитку дитини», затвердженої МОЗ, у разі потреби – довідки від психіатра.

Напрями оцінки. Визначення потреб дитини з ООП. Визначення форми навчання. Формулювання рекомендацій для вчителів, практичного психолога, вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда, вчителя-реабілітолога, батьків.

Алгоритм визначення освітніх труднощів, причин їх виникнення у учнів в закладах загальної середньої освіти та порядок забезпечення підтримки під час освітнього процесу. Сутність поняття «освітні труднощі», «вивчення наявних компетенцій». Категорії освітніх труднощів: інтелектуальні труднощі, функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві), фізичні, навчальні, соціоадаптаційні, середовищні, соціокультурні). Методологія визначення освітніх труднощів. Структурована характеристика критеріїв визначення ступеня інтелектуальних труднощів відповідно до кожного ступеня прояву. Труднощі I ступеня прояву (наявність поодиноких, незначних проявів, особливостей функціонування когнітивної сфери); труднощі II ступеня прояву (наявність значних особливостей функціонування когнітивної сфери); труднощі III ступеня прояву (наявність виражених особливостей функціонування когнітивної сфери); труднощі IV ступеня прояву (наявність значно виражених особливостей функціонування когнітивної сфери); труднощі V ступеня прояву (наявність особливо сильно виражених особливостей функціонування когнітивної сфери різного ступеня прояву в поєднанні з іншими особливостями функціонування рухової, мовленнєвої, емоційної сфери).

Виявлення бар'єрів.

Рівні підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти. Маркери для визначення освітніх труднощів I рівня у ЗЗСО».

Навчання і розвиток дітей з особливими освітніми потребами

Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти.

Індивідуальна програма розвитку. Індивідуальний навчальний план. Індивідуальна навчальна програма. Індивідуальний освітній план.

Інклюзивне навчання під час карантину.

Шляхи співпраці фахівців ІРЦ з батьками

Стратегії ефективного спілкування. Поширення інформації через мережу Інтернет. Залучення громадських організацій. Відповідальність батьків за виховання, навчання та розвиток дітей.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

- Інклюзивна освіта в Україні: сучасний досвід та перспективи.
- Міжнародний досвід розвитку інклюзивної освіти.
- Алгоритм утворення інклюзивно-ресурсного центру.
- Партнери ІРЦ в реалізації прав дітей з ООП.
- Наповнення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів.
- Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини.
- Особливості використання методик психолого-педагогічної оцінки р

	<p>озвитку дитини.</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначення освітніх труднощів дітей з особливими освітніми потребами. Особливості навчання і розвиток дітей з особливими освітніми потребами.
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.</p> <p>А (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок): отримує здобувач, який виявив глибокі знання, необхідні для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти; повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; знає та розуміє особливості нормативно- правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, пов'язаних з посадовими обов'язками фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; вміє аналізувати організаційні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; здатний самостійно аналізувати соціальний контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами;</p> <p>В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (вище середнього рівня з кількома помилками): отримує здобувач, який виявив міцні знання, необхідні для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти; повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; знає та розуміє особливості нормативно-правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, пов'язаних з посадовими обов'язками фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, проте потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді; вміє аналізувати організаційні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; здатний самостійно аналізувати соціальний контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами, робити висновки;</p> <p>С (75 – 81)– оцінка «добре» – «4» (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок): отримує здобувач, який виявив достатні знання навчального матеріалу, необхідні для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти; у цілому відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації; допускає певні (суттєві) неточності при висвітленні основних засад нормативно-правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, пов'язані з розумінням посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; у цілому орієнтується в ключових аспектах організації діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, але допускає певні (суттєві) неточності в їх інтерпретації; здатний самостійно аналізувати соціальний контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами, проте потребує незначної підтримки для впевненості у власній відповіді, робити висновки;</p> <p>Д (67 – 74)– оцінка «задовільно» – «3» (непогано, але зі значною кількістю недоліків): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання навчального матеріалу, необхідні для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти; з певними труднощами відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах та допускає суттєві неточності в їх інтерпретації; допускає суттєві неточності при висвітленні нормативно- правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, пов'язані з розумінням посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; у цілому орієнтується в ключових аспектах організації діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, але допускає суттєві неточності в їх інтерпретації; за сторонньої допомоги здатен аналізувати соціальний контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами, робити висновки;</p> <p>Е (60 – 66)– оцінка «задовільно» – «3» (виконання задовольняє мінімальним критеріям): отримує здобувач, який виявив слабкі знання навчального матеріалу, необхідні для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти; відчуває труднощі при відтворенні програмних матеріалів, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, допускає суттєві неточності в їх інтерпретації; допускає суттєві неточності при висвітленні нормативно-правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; не здатний до аналізу організаційних засад діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; не достатньо орієнтується в питаннях щодо посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; за сторонньої допомоги здатен аналізувати соціальний</p>

контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами, робити висновки;
FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання значної частини навчального матеріалу, необхідного для аналізу основних чинників розвитку інклюзивної освіти, не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, допускає суттєві неточності в їх інтерпретації, допускає істотні помилки у відповідях на запитання щодо нормативно- правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; не здатний до аналізу організаційних засад діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; відчуває труднощі під час аналізу посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; не здатен самостійно аналізувати соціальний контекст проблем дітей з особливими освітніми потребами, робити висновки.

F (0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» виставляється здобувачеві, який поверхово та фрагментарно володіє програмним матеріалом, що ускладнює орієнтацію в ключових аспектах діяльності інклюзивно-ресурсних центрів; відчуває значні труднощі під час аналізу нормативно- правового регулювання діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, пов'язаного з розумінням посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів; активність проявляється лише в ситуаціях зовнішнього примусу.

Підсумкова оцінка з дисципліни диференціюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та шкалою ECTS.8.

Питання до екзамену:

1. Нормативно-правові засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів.
2. Інклюзивна освіта як механізм соціалізації дітей з особливими освітніми потребами.
3. Концептуальна модель використанні МКФ-ДП.
4. Переваги інклюзивного навчання для батьків дітей з особливими освітніми потребами.
5. Статус, завдання та функції ІРЦ. Алгоритм утворення ІРЦ. Схема управління діяльністю ІРЦ.
6. Основні принципи діяльності ІРЦ.
7. Посадові інструкції фахівців ІРЦ.
8. Етичні вимоги до фахівців ІРЦ.
9. Документація ІРЦ
10. Напрями взаємодії команди супроводу та інклюзивно-ресурсного центру.
11. Примірний перелік наповнення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів та їх матеріально-технічне забезпечення.
12. Основні завданнями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.
13. Основні напрями комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку.
14. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методик WISC-IV.
15. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методики LEITER-3.
16. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методики CONNERS-3
17. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методики PEP-3.
18. Характеристика, структура та рекомендації щодо застосування методики CASD.
19. Особливості оформлення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини
20. Сутність поняття «освітні труднощі», «вивчення наявних компетенцій». Категорії освітніх труднощів.
21. Рівні підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах закладів освіти.
22. Завдання команди психолого-педагогічного супроводу дитини.
23. Співпраця з командою психолого-педагогічного супроводу дитини: алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ і КС.
24. Індивідуальна програма розвитку.
25. Індивідуальний навчальний план.

	<p>26. Індивідуальна навчальна програма.</p> <p>27. Індивідуальний освітній план.</p> <p>28. Інклюзивне навчання під час карантину.</p> <p>29. Шляхи співпраці фахівців ІРЦ з батьками.</p>
<p>Політика дисципліни</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час самостійних, контрольних робіт, заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Відвідування занять.</p> <p>Здобувачам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний та практичний матеріал. Сам факт відвідування лекцій та практичних фіксується, але не оцінюється. Система оцінювання орієнтована на отримання оцінок за засвоєння теоретичних знань, практичних умінь та навичок, а також на стимулювання активності здобувача на заняттях.</p> <p><u>Пропущені заняття.</u></p> <p>Здобувачі мають змогу відпрацювати ті семінари та практичні заняття, на яких вони були відсутні, за попередньою домовленістю з викладачем. Відпрацювання може здійснюватися шляхом складання тестових завдань за темою заняття.</p> <p><u>Письмові роботи.</u> Очікується, що здобувачі вищої освіти виконують обов'язкові та додаткові письмові роботи з дотриманням дедлайнів. У разі порушення кінцевих термінів виконання завдань максимальна оцінка за завдання не може бути більша за «добре».</p> <p><u>Академічна доброчесність.</u></p> <p>Політика та принципи академічної доброчесності визначені у положенні «Про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному університеті ім. Володимира Винниченка».</p> <p><u>Поведінка в аудиторії.</u> Очікується, що всі здобувачі вищої освіти дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах взаємоповаги.</p>
<p>Рекомендована література:</p>	<p>1. Вступ до абілітації та реабілітації дітей з обмеженнями життєвої діяльності : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В.В. Бурлака. Київ : ГЕРБ, 2007. 288 с.</p> <p>2. Державний стандарт соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами. [URL] : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33037.html</p> <p>3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. Київ- Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.</p> <p>4. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» від 19.12.2017 № 2249-VIII. [URL] : https://ips.ligazakon.net/document/T087500</p> <p>5. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» від 19.12.2017 № 2249-VIII. [URL] : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text</p> <p>6. Лукіна Т.О., Шошова А.Г. Реалізація державної освітньої політики щодо дітей з особливими освітніми потребами: зарубіжні підходи [URL]: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Unzap_2014_2_40.pdf. R</p> <p>7. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти URL : https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/Metodychni-rekomendatsiyi-dlya-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osvity-shhodo-vyznachennya-osvitnih-trudnoshhiv-i-rivnya-pidtry</p>

mky-v-osvitnomu-protsesi- zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osvity.pdf

8. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально- методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с.

9. Освіта осіб з особливими потребами. Нормативно-правова база [URL] : http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/693/normativno_pravova_baza11/

10. Покась В. І. Реабілітаційна педагогіка на порозі XXI ст. : науково-метод. зб. [у 2-х ч.]. Ч. 1. Київ : ІЗМН, 1998. 320 с.

11. Типове Положення про центр соціально-психологічної реабілітації від 04.10.2017 № 741. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/741-2017-%D0%BF#n237>

12. Шевцов О.Г. Методичні основи організації соціальної реабілітації дітей з вадами здоров'я: монографія. Київ : НТІ «Інститут соціальної політики», 2004. 240 с.

13. Шпак В. П. Реабілітаційна педагогіка : навчальний посібник. Полтава: АСМІ, 2006. 328 с.б) додаткова

14. Довгопола К.С. Інтегративний підхід на уроках рельєфного малювання. Особлива дитина: навчання і виховання. Вип. 2 (86). Київ, 2018. С. 17–24.

15. Кондратенко С.В. Формування екологічної компетентності у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями зору. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. Вип. 14. Київ, 2018. С. 84–91.

16. Кондратенко С.В. Організація корекційних занять з просторового орієнтування у дітей з глибокими порушеннями зору молодшого шкільного віку. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. Вип. 12. Київ, 2017. С. 62–70.

17. Костенко Т.М. Психодіагностичні методики для дітей із порушеннями зору: адаптація та модифікація / Особлива дитина: навчання і виховання. Вип. 4 (92). Київ, 2019. С. 60–67

18. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку: навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О. В., Трикоз С. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Королько Н. І., Дмитрієва І. В., Остапенко Л. І.